

Arbetsblad 5:1

GRUNDBOK: GRUNDKURS S. 192
BLÅ KURS S. 208

Det hela är 100 %

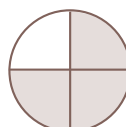
1 a) Hur många procent av figuren är skuggad?

Ⓐ _____

Ⓑ _____

Ⓒ _____

Ⓓ _____

b) Hur många procent av figuren är inte skuggad?

Ⓐ _____

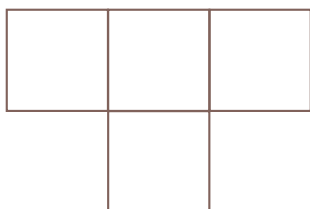
Ⓑ _____

Ⓒ _____

Ⓓ _____

2 Skugga

a) 25 % av figuren

b) 70 % av figuren

c) 10 % av figuren

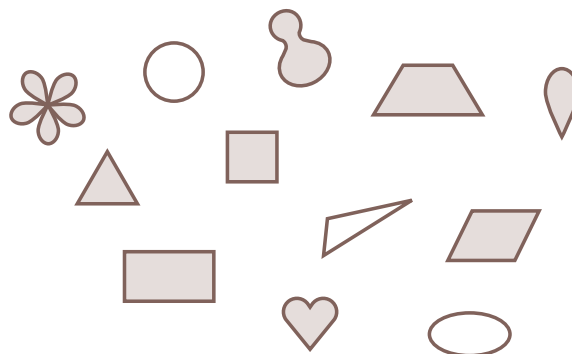
3 Hur många procent av figurerna är

a) inte skuggade _____

b) skuggade _____

c) månghörningar _____

d) månghörningar eller vita _____

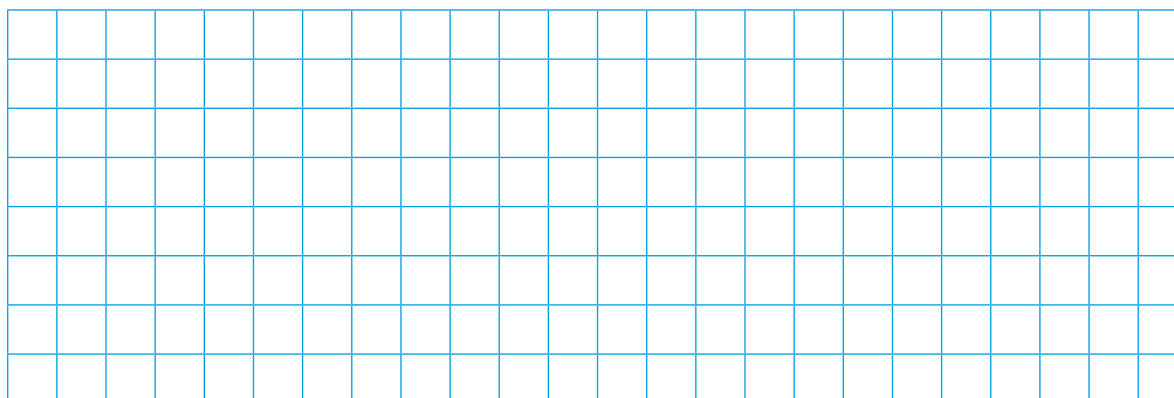
4 Rita hur hela figuren kan se ut om det här är

a) 50 % av figuren

b) 25 % av figuren

c) 20 % av figuren

Arbetsblad 5:2

GRUNDBOK: **GRUNKURS** s. 193
BLÅ KURS s. 209

25 %, 50 % och 75 %

1 Skugga 25 % av figuren.

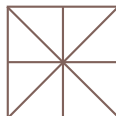
a)

b)

c)

25 % är lika
mycket
som $\frac{1}{4}$.

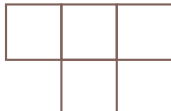

2 Skugga 75 % av figuren.

a)

b)

c)

3 Hur mycket är 50 % av

a) 400 kr _____

b) 240 kr _____

c) 600 kr _____

4 Hur mycket är 25 % av

a) 400 m _____

b) 240 m _____

c) 600 m _____

5 Hur mycket är 75 % av

a) 400 kg _____

b) 240 kg _____

c) 600 kg _____

6 Fyll i tabellen.

100 %	1 000 m	1 600 m	48 m	60 m	5 000 m
50 %		800 m			
25 %					
75 %					

7 Av 800 bilar var 50 % vita och 25 % röda. Hur många bilar

a) var vita _____

b) var röda _____

c) hade annan färg _____

8 En sportaffär sålde allt med 25 % rabatt. Vad blev det nya priset?

120 kr

200 kr

240 kr

600 kr

Rabatt: _____

Nytt pris: _____

Arbetsblad 5:3

GRUNDBOK: **GRUNDKURS** S. 194
BLÅ KURS S. 210

En tiondel är 10 % och en femtedel är 20 %

1 Hur mycket är 10 % av

a) 500 kr _____

b) 350 kr _____

c) 1 080 kr _____

2 Hur mycket är 20 % av

a) 400 kr _____

b) 750 kr _____

c) 2 200 kr _____

3 Fyll i tabellen.

100 %	3 000 m		
20 %			
30 %			36 m
40 %		800 m	

$20 \% = 2 \cdot 10 \%$
20 % är också en femtedel.

4 a) Gör färdigt tabellen.

100 %	250 m	1 600 m	48 m	10 m	3 600 m	← Rad 1
10 %						
5 %		80 m				
20 %						
25 %						
40 %	100 m					
Kontrollsumma						

b) Summera varje kolumn. Om du har gjort rätt ska kontrollsumman bli lika med talet i rad 1. Varför är det så?

5 Ett flingpaket innehåller 10 % socker. Hur mycket socker är det i ett paket med 800 gram?

6 På en skola går 600 elever. En dag är 20 % av alla elever sjuka. Hur många elever är det?

Arbetsblad 5:4

GRUNDBOK: **GRUNDKURS** S. 195
BLÅ KURS S. 212

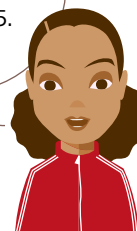
Höjning och sänkning

1 Skriv hur många procent som priset ökat eller minskat.

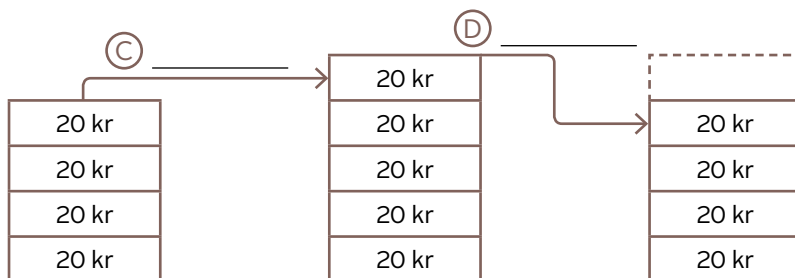
a)

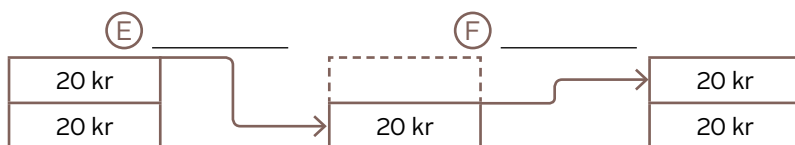
Titta gärna
i grundboken på
sidan 195.

b)

c)

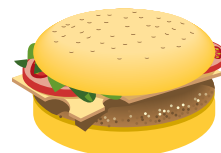
2 En jacka kostar 400 kr.

a) Priset höjs med 50 %. Beräkna det nya priset. _____

b) Det nya priset sänks sedan med 50 %. Beräkna vad jackan kostar nu. _____

c) Jackans pris ökade först med 50 % och sänktes sedan med 50 %.
Varför är inte priset tillbaka på 400 kr?

3 En hamburgare kostar 40 kr.

a) Priset höjs med 25 %. Beräkna det nya priset. _____

b) Priset sänks sedan med 20 %. Beräkna det nya priset. _____

c) Förklara varför en höjning med 25 % och en sänkning med 20 % gör att man är tillbaka på det pris som var från början.

Arbetsblad 5:5

GRUNDBOK: GRUNDKURS S. 196
BLÅ KURS S. 211

En hundra del är 1 %

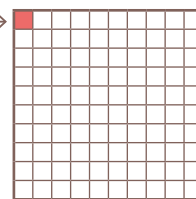
Hur mycket är 1 % av

1 a) 400 kr = _____ b) 900 kr = _____

2 a) 750 kr = _____ b) 275 kr = _____

3 a) 1 600 kr = _____ b) 95 kr = _____

1 % →

En
hundra del
är samma
som 1 %.

Hur mycket är

4 a) 1 % av 600 kr = _____ b) 2 % av 600 kr = _____

c) 3 % av 600 kr = _____ d) 14 % av 600 kr = _____

5 a) 1 % av 1 200 kr = _____ b) 2 % av 1 200 kr = _____

c) 6 % av 1 200 kr = _____ d) 8 % av 1 200 kr = _____

6 a) 1 % av 50 kr = _____ b) 2 % av 50 kr = _____

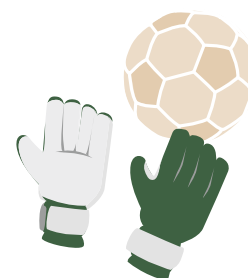
c) 8 % av 50 kr = _____ d) 15 % av 50 kr = _____

- 7 Ett fotbollslag spelar 40 matcher under en säsong. De förlorar 15 % av matcherna, spelar oavgjort 5 % och vinner 80 % av alla matcher. Hur många av matcherna slutar

a) med förlust _____

b) oavgjort _____

c) med vinst _____

- 8 Lana har 200 flätor i sitt hår. I 5 % av flätorna har hon röda glaspärlor, i 8 % blå och i 12 % gröna pärlor. Hur många av flätorna har pärlor som är

a) röda _____ b) blåa _____ c) gröna _____

Arbetsblad 5:6

GRUNDBOK: GRUNDKURS S. 197
BLÅ KURS S. 212

Beräkna det nya värdet

- 1 a) Pris: 400 kr
Rabatt: 5 %

- b) Pris: 350 kr
Rabatt: 8 %

1 % = $\frac{400}{100}$ kr = 4 kr	1 % = $\frac{350}{100}$ kr = 3,50 kr
5 % =	8 % =
Nytt pris: 400 kr -	Nytt pris: 350 kr -

- 2 a) Pris: 800 kr
Rabatt: 15 %

- b) Längd: 160 cm
Ökning: 5 %

1 % =	1 % =
15 % =	5 % =
Nytt pris:	Ny längd:

- 3 a) Pris: 750 kr
Rabatt: 30 %

- b) Antal: 120 st
Ökning: 60 %

10 % =	10 % =
30 % =	60 % =
Nytt pris:	Nytt antal:

- 4 Ett årskort till simhallen kostar 900 kr. Priset höjs med 15 %.

a) Hur stor blir höjningen i kronor? _____

b) Vad kostar årskortet efter höjningen? _____

Det nya priset blir 115 % av det gamla.

- 5 En bok kostar 150 kr. Den säljs på rea med 20 % rabatt.
Vad kostar boken nu?

Arbetsblad 5:7

GRUNDBOK: GRUNDKURS s. 198–199
BLÅ KURS s. 213

Hur många procent?

1 Hur många procent är

a) 10 kr av 100 kr = _____

b) 35 kr av 100 kr = _____

2 Förläng till hundra delar. Svara sedan i procentform.

a) $\frac{7}{10} = \frac{7 \cdot 10}{10 \cdot 10} = \frac{70}{100} = 70\%$

b) $\frac{3}{25} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

c) $\frac{9}{20} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

När man ska jämföra andelar är det bra att göra om till hundra delar och svara i procentform.

3 Förkorta till hundra delar. Svara sedan i procentform.

a) $\frac{8}{200} = \frac{8/2}{200/2} = \frac{4}{100} = 4\%$

b) $\frac{35}{500} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

c) $\frac{9}{300} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

4 Skriv först i bråkform och gör om till hundra delar. Svara sedan i procentform.

a) 13 av 50 = $\frac{13 \cdot 2}{50 \cdot 2} = \frac{26}{100} = 26\%$

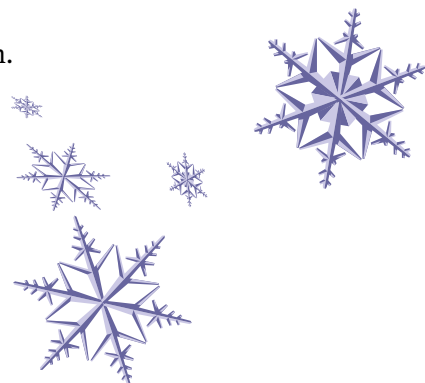
b) 11 av 25 = $\frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

c) 36 kr av 200 kr = $\frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

d) 15 kr av 500 kr = $\frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$

5 På en idrottsdag deltog 500 elever. Hur många procent av alla elever utförde de olika aktiviteterna? Fyll i tabellen.

Aktivitet	Antal elever	Andel elever (%)
Skridskor	200	
Skidor	140	
Curling	90	
Annan		

Arbetsblad 5:8

GRUNDBOK: GRUNDKURS s. 198–199
BLÅ KURS s. 214

Jämför med procent

1 Hur många procent är andelarna?

a) 20 av 100 = _____ b) 7 av 50 = _____

c) 12 av 25 = _____ d) 46 av 200 = _____

e) 280 av 400 = _____ f) 120 av 300 = _____

Du kan
förkorta och
förlänga när du vill
skriva bräken som
hundredelar och sedan
svara i procent-
form.

2 I lotteri Lycka finns 96 vinstlotter av totalt 300 lotter.
I lotteri Glädje finns 150 vinstlotter av totalt 500 lotter.

a) Hur stor är andelen vinstlotter i lotteri Lyckan? _____

b) Hur stor är andelen vinstlotter i lotteri Glädjen? _____

c) I vilket av lotterierna är vinstchansen störst? _____

3 Lena och Ola deltar i en musiktävling. Lena får 18 rätt av 25 frågor och Ola svarar rätt på 14 av 20 frågor. Vem har lyckats bäst?

a) Hur många procent av frågorna har Lena klarat? _____

b) Hur många procent av frågorna har Ola klarat? _____

c) Vem av dem har lyckats bäst? _____

4 a) Beräkna andelen bär i sylten.

Ⓐ 40 g hallon i 100 g sylt = _____

Ⓑ 90 g blåbär i 200 g sylt = _____

Ⓒ 150 g jordgubbar i 500 g sylt = _____

b) Vilken sylt innehåller högst andel bär? _____

5 Lilians timlön har ökat från 70 kr till 100 kr. Peters timlön har ökat från 100 kr till 130 kr. Vem av dem har fått den största löneökning? Motivera ditt svar.

Arbetsblad 5:9

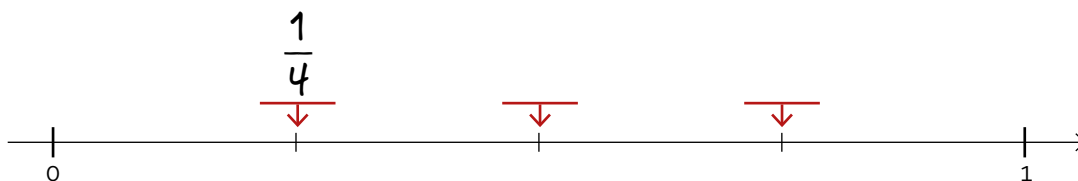
GRUNDBOK: GRUNDKURS S. 200
BLÅ KURS S. 215

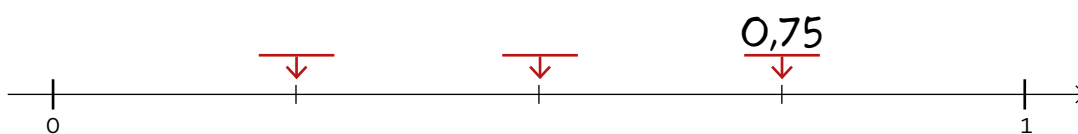
Bråkform, decimalform och procentform på tallinjen

Skriv det som ska stå på pilarna.

1 a) Bråkform

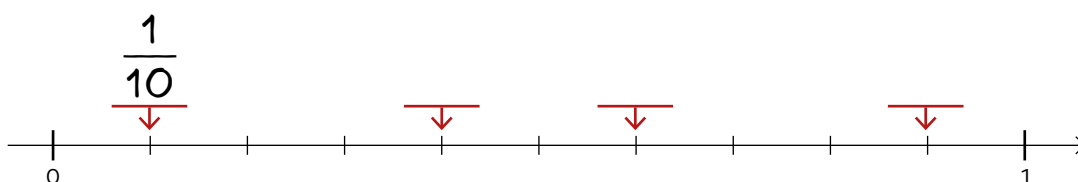
b) Decimalform

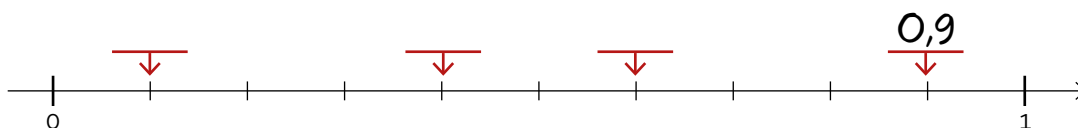
c) Procentform

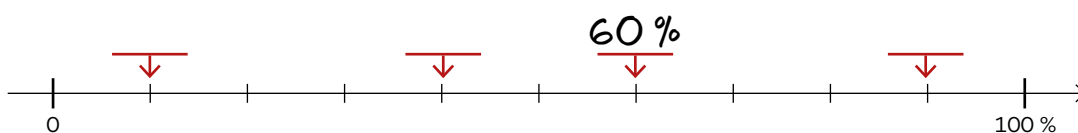
2 a) Bråkform

b) Decimalform

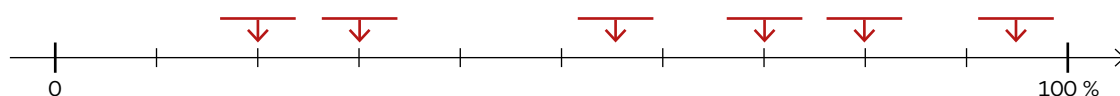

c) Procentform

3 Sätt ut följande tal på tallinjen:

$\frac{1}{5}$ 80 % 0,3 $\frac{7}{10}$ 95 % 0,55

Arbetsblad 5:10

GRUNDBOK: GRUNDKURS S. 200
BLÅ KURS S. 215

Bråkform – decimalform – procentform

Fyll i tabellen.

1

	Bild	Bråkform	Decimalform	Procentform
a)		$\frac{1}{2}$	0,5	50 %
b)		$\frac{1}{4}$		
c)				20 %
d)			0,3	

2 Hur många procent är

- a) 0,23 = _____ b) 0,73 = _____ c) 0,08 = _____
d) 0,03 = _____ e) 0,3 = _____ f) 1,49 = _____

3 Skriv i decimalform och procentform. Använd räknare och avrunda till hela procent.

- a) $\frac{1}{9} \approx$ _____ = _____ b) $\frac{7}{11} \approx$ _____ = _____
c) $\frac{19}{158} \approx$ _____ = _____ d) $\frac{147}{130} \approx$ _____ = _____

4 I en grupp med råttor är 19 råttor bruna, 11 gråa och 5 vita.

- a) Hur många råttor är det i gruppen? _____
b) Hur många procent av råttorna är bruna? _____
c) Hur många procent av råttorna är gråa? _____
d) Hur många procent av råttorna är vita? _____

Använd
räknare och
avrunda till hela
procent.

Räkna med procent i decimalform

1 Beräkna

- a) 1 % av 300 m = _____ b) 2 % av 300 m = _____
c) 6 % av 300 m = _____ d) 12 % av 300 m = _____
e) 32 % av 300 m = _____ f) 57 % av 300 m = _____

Procent
betyder
hundredel.
 $1\% = \frac{1}{100} = 0,01$

2 Beräkna

- a) 3 % av 200 kr = _____ b) 12 % av 300 kr = _____
c) 23 % av 500 kr = _____ d) 87 % av 900 kr = _____

3 Luften vi andas består mest av kväve, 78 % och syre, 21 %. Ungefär hur många liter kväve finns det i

a) 15 liter luft _____

b) 50 liter luft _____

Ungefär hur många liter syre finns det i

c) 40 liter luft _____

d) 110 liter luft _____

4 I en affär är det 30 % rea på alla kläder. Hur mycket billigare blir

a) västen _____

b) byxorna _____

c) tröjan _____

5 Priset på en tågresa höjdes med 12 %.

a) Hur mycket ökade priset om resan tidigare kostat 500 kr? _____

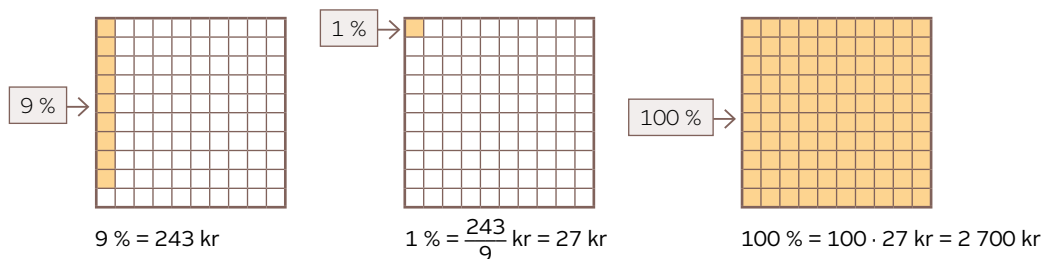
b) Vad blev det nya priset? _____

Arbetsblad 5:12

GRUNDBOK: GRUNDKURS S. 202
BLÅ KURS S. 216

Beräkna det hela

Hur mycket är det hela, 100 % om

- 1 a) 1 % är 3 kr _____ b) 1 % är 6 kr _____ c) 1 % är 8 kr _____
- 2 a) 1 % är 9 kr _____ b) 2 % är 9 kr _____ c) 3 % är 9 kr _____
- 3 a) 1 % är 18 m _____ b) 3 % är 18 m _____ c) 6 % är 18 m _____

Hur mycket är det hela, 100 % om

- 4 a) 5 % är 10 st _____ b) 5 % är 25 st _____
- 5 a) 3 % 6 st _____ b) 3 % är 120 st _____
- 6 a) 8 % är 16 st _____ b) 8 % är 64 st _____

- 7 Av alla elever på en skola spelar 80 elever basket.
Det motsvarar 20 % av alla elever.
Hur många elever finns på skolan?

- 8 Saga får 9 % rabatt när hon köper en resa. Rabatten är 540 kr.
Hur mycket kostar resan?

- 9 I simklubben Fenan är 28 personer uttagna till en tävling.
De motsvarar 7 % av alla i klubben. Hur många personer är
med i simklubben?

Huvudräkning med procent

Beräkna med huvudräkning.

Gör gärna anteckningar som stöd för minnet.

$$5 \% = \text{hälften av } 10 \%$$

$$15 \% = 10 \% + 5 \%$$

$$95 \% = 100 \% - 5 \%$$

$$31 \% = 3 \cdot 10 \% + 1 \%$$

1 a) 5 % av 120 m _____

b) 15 % av 120 m _____

c) 90 % av 120 m _____

2 a) 5 % av 300 m _____

b) 15 % av 300 m _____

c) 95 % av 300 m _____

3 a) 5 % av 120 m _____

b) 85 % av 120 m _____

c) 89 % av 120 m _____

d) 91 % av 120 m _____

Det är bra
att kunna
räkna ut procent
med
huvudräkning.

$$34 \% \text{ av } 50 \text{ kr} =$$

$$= \frac{34}{100} \cdot 50 =$$

$$= \frac{50}{100} \cdot 34 =$$

$$50 \% \text{ av } 34$$

Använd metoden i pratbubblan och beräkna.

4 a) $22 \% \text{ av } 50 \text{ m} = \frac{22}{100} \cdot 50 \text{ m} = \frac{50}{100} \cdot 22 \text{ m} = 50 \% \text{ av } 22 \text{ m} = 11 \text{ m}$

b) 38 % av 50 m = _____

c) 57 % av 50 m = _____

5 a) 55 % av 20 m = _____

b) 24 % av 25 m = _____

c) 72 % av 25 m = _____

d) 18 % av 150 m = _____

